

ŠTVRŤANSKÝ spravodaj

Obec Štvrtok - www.stvtok.com - ročník II - číslo 02/2020 - nepredajné

PREDSTAVUJEME

MDD

Z HISTÓRIE

Letné ovocné košíčky

Tento recept mám veľmi rada, pretože vopred, aby dobre vychladli a krém šľa-

RECEPT ZO ŠTVRTKA

Z obsahu čísla

História zo školskej kroniky

Medzinárodný deň detí

Futbalový talent zo Štvrtka

Všetko o dani z nehnuteľnosti

Pomôcka na vyplnenie údajov pre
sčítanie osôb, domov a bytov

PRE DETI

Medzinárodný deň sestier
SLOVENSKÁ KOMORA SESTIER A PÔRODNECKÝCH SESTIER
Ocenenie BIELE SRŽCE
MILANOVA ROKA

Mysl
veľmi v
nevie, i
deň v
stuje,
deň ho
menú r
potom
v tedy,
ked ju potrebujeme a hodnotím
ako nám vyuholoval a ako sa k nám s
až v tomto období pandémie, kedy s
nici v pohotovosti a pracujú v

VEDEL STE?

Daň z nehnuteľnosti – kto a aké
Finančie
Daň z nehnuteľnosti je miestnou daňou
záväznom nariadením podrobnosť, o výške
podľa danovej priznanie elektronicky.

Vznik daňovej povinnosti
Priznanie k dani z nehnuteľnosti si podáva
nehnuteľnosti, ktorá je predmetom danej
daňou po zdanilovacom období, v ktorom
sa danovník stane vlastníkom, správ
nehnuteľnosti, ktorá je predmetom danej
daňou po zdanilovacom období, v ktorom
sa danovník stane vlastníkom, veníka da

Zánik daňovej povinnosti
AKO NA DANE

Ako správne obúvať deti

Medzinárodný deň sestier

Výpis z uznesení OZ obce Štvrtok

Nevídany návštevník

Recepty zo Štvrtka

... a veľa iného, nech sa páči ☺

História zo školskej kroniky obce Štvrtok

(Pred rokom 1874) V obci, kde bol kostol a teda i farár, sa o výchovu a vzdelávanie detí starala cirkev. Vyučovanie detí sa konalo v priestoroch fary, vyučovanie viedol farár, častejšie kantor. V našej obci, pretože neboli kostol, sa o vyučovanie staral ochotný najskúsenejší občan. Základné vzdelávanie detí bolo, čo neprekvapuje, na pomerne nízkej úrovni.

V tej dobe nebola povinná školská dochádzka a tým bolo poňačené celé vyučovanie. Neboli stanovený začiatok ani koniec učebného dňa, ba ani začiatok a koniec školského roka.

Po tomto zložitom začiatku boli v obci zriadené dve cirkevné školy, evanjelická a.v. a rímskokatolícka. Obe školy viedli svoje kroniky, ale tie sú veľmi stručné. Ináč systematické zápis sú zaznačené oveľa neskôr ako školy vznikli. V kronike evanjelickej školy je prvý zápis 2.2.1923 (škola bola postavená v r. 1874) a v škole rímskokatolíckej prvý zápis až v roku 1925 (začala v r. 1891). Do tej doby sú zápis vedené iba ako dejiny, ktoré zapisovatelia zachytili pravdepodobne z ústneho podania alebo z istých neurčených záznamov, ktoré ľahko možno teraz určiť. Dátum stavby a okolnosti súvisiace s výstavbou evanjelickej školy možno doložiť zo záznamov kroniky evanjelického a.v. cirkevného zboru Zemianske Podhradie, ktoré zapísal farár L. Holuby, ktorý pomerne presne popísal nielen história školy, ale i zvonice, ktorá je postavená v areáli školy.

Vo všetkých dostupných záznamoch je uvedené, že úroveň vyučovania bola veľmi slabá. Bola poňačená neochotou

rodičov posielat deti do školy preto, že počas roka ich potrebovali, aby im pomáhali doma pri poľných prácach.

V jednej z kroník sa doslova píše: „*Vyučovanie trvalo len v zimných mesiacoch, začínaťo ked' už deti nemohli pásť, teda neskoro v jeseni a končilo, ked' sa zazelenela tráva a dobytok sa mohol vyháňať na pašu. Učiteľ, ktorý bol roľník, išiel tiež za iným zárobkom.*“

Takto to trvalo viac rokov. Neskoršie, keď sa gazdovské izby stali malé a na vyučovanie nevyhovujúce, začali obe konfesie usilovať o zriadenie škôl, v ktorých by vyučovanie bolo na primeranej úrovni.

Pre evanjelikov bolo šťastím, že v roku 1872 sa školským inspektorom stal zemepán Gejza Ostrolúcky zo Zemianskeho Podhradia, zanietený pre rozvoj vzdelávania, ako píše kronika: „*pán Gejza Ostrolúcky, daroval cirkvi pozemok na Belánovci, toto sa ale mnohým cirkevníkom nevidelo byť príhodné miesto, poneváč je to miesto ven z dediny. Mnohovázený muž Ján Kubovic sa osvedčil, že on na svojej na tak rečenej "Hákovec" toľko miesta daruje, kolko bude*

potreba pre školskú budovu.“ A tak školu hneď ten rok (1872) začali stavať.

Výstavba prebiehala za veľmi ľahkých podmienok. Kronikár uvádza, že i keď 1000 tehál stalo 2 zlatky, občania pre nedostatok prostriedkov takmer všetky práce vykonávali svojpomocne. Ďalej sa uvádzá, že výstavba padla do veľmi ľahkých rokov, lebo veľmi silná zima, ktorá prišla v roku 1873 v máji zničila ozimné obiliny a ovocie, lebo poškodené boli všetky sady. No napriek všetkým ľahkostiam, bez akejkoľvek mechanizácie, školu i s učiteľským bytom postavili za dva roky (1.5.1874).

Je samozrejmé, že škola nebola riešená tak, aby vyhovovala požiadavkám i v ďalších rokoch. Preto bolo treba školu rekonštruovať. Rekonštrukcia sa vykonávala v roku 1938. Preto školský rok začínal až 1. októbra. Škola potom takto fungovala až do roku 1942. Tento rok na základe zákona č. 308 § 32 zo dňa 26. novembra 1942 bola škola zmenená z cirkevnej evanjelickej a.v., podobne aj rímskokatolícka, na Obecnú ľudovú školu s dvoma postupnými triedami.

Vedel by niekto, z ktorého roku je fotografia?

Fotografia približne z roku 1948

Školský rok 1942/43 začal 1. septembra s počtom žiakov 108. V 1. triede 49 a v 2. triede 59. Dňa 31.8.1947 bola zrušená 2. trieda pre malý počet žiakov. Ako jednotriedka fungovala až do roku 1951. Tento rok bola prevedená oprava školy z poskytnutej investičnej dotácie v sume 65000,- Kčs.

Vzhľadom na zvýšený počet žiakov nadriadené orgány dali súhlas k zriadeniu druhej triedy. Na školu nastúpili učitelia manželia Jozef a Mária Pavlackých, školský rok začal slávnostne 1. septembra 1951 s počtom žiakov 50. Ďalšie roky sa opakovali obdobným spôsobom až do roku 1971. Tento rok z rozhodnutia školských orgánov bola ponechaná iba jedna trieda so žiakmi 1. – 3. ročníka. Zapísaných bolo spolu 26 žiakov. Žiaci vyšších ročníkov začali dochádzať do 7 km vzdialenej ZDŠ v Zemianskom Lieskovom. Za celé obdobie na škole sa vystriedalo 21 vyučujúcich. Ako posledná bola Oľga Moravčíková, ktorá pôsobila na škole do jej zrušenia

a premiestnenia na ZDŠ Zemianske Lieskové, dnes Melčice-Lieskové, t.j. do 1.7.1977.

Osud školy rímskokatolíckej bol podobný. Začínala ako jednotriedka v roku 1891 v sedliackom dome odkúpeného za 250 zlatiek. Bola to izba, v ktorej sa vyučovalo. Interiér bol vybavený veľkým stolom okolo neho lavice a vedľa steny posteľ. Na vyučovanie slúžila veľká pec. Kurivo obstarávali žiaci tým, že denne nosili po polienku z domu. Plat

učiteľa bol ročne 1 zlatka a 50 grajciarov za žiaka a 2 holby fazule. Vyučovalo sa len v zimných mesiacoch. Takto to trvalo až do doby, kým nevymohli pre školu štátnu podporu. Potom „izbičku“ prestavali na školskú „sieň“ nie veľkých rozmerov. Pozemok dostali darom od zemského pána Mikloviča. Na prestavbu dalo biskupstvo 100 zlatých. Keď sa počet žiakov zvýšil, školu bolo treba rozšíriť a tak v roku 1921 bola pristavená učebňa rozmerov 6,8x5,7 m. Prístavba bola prevedená bez odborného plánu a inej pomoci iba z obetavosti cirkevníkov. No neskoršie pre malý počet žiakov bola škola zrušená v roku 1925 a úradne zatvorená. Znovu bola otvorená v septembri 1929. Pred jej otvorením museli byť odstránené nedostatky, ktoré jej boli vytýkané (nedostatočné osvetlenie). Preto bola miestnosť doplnená ďalším oknom. Vyučovanie ako i vyučovacie metódy, podobne i mimoškolské aktivity, boli rovnaké na oboch školách.

Fotografia približne z roku 1954

Deň detí na Studničke

Po dlhej dobe bol krásny slnečný deň a tak sme sa ho rozhodli venovať našim deťom. V krásnom prostredí Štvrtánskej studničky sme pripravili športové úlohy, ktoré deti hravo zvládli. Lanová drahá v

lese, skákanie po vyznačenej trase, či zdolanie úseku do kopca obutí v krabici od topánok a ďalšie úlohy hravo zvládli. Ďakujem všetkým, ktorí organizovali, pomáhali a zúčastnili sa, za príjemný deň.

KNIŽNICA

Súťaž o najlepšieho čitateľa Obecnej knižnice 2020 pokračuje

September prináša bonusové prekvapenie. Stačí si prečítať a správne odpovedať na otázku z týchto troch kníh a čaká Vás prekvapenie, ktoré sa dozviete len v septembri priamo v knižnici. Neváhajte a pokračujte v súťaži alebo zapojte sa ešte teraz.

Čo čítame v Obecnej knižnici

Dick Francis a Felix Francis - Na mŕtвom bode

Dicka Francisia nie je treba čitateľom detektívok predstavovať. Toto je jeho prvý román, pri ktorom je ako spoluautor uvedený aj jeho syn a zdá sa, že sa nám rodí super duo. Hlavný hrdina knihy *Na mŕtвom bode* je skvelý kuchár Max Moreton (knihu nečítajte

hladný 😊). Dostane skvelú príležitosť variť na galavečeri pred známymi dostihmi. Galavečer skončí ľažkou otravou dvadsiatich štyroch hostí. Otrava jedlom, hráčka na violu, dovoz koní z Južnej Ameriky... a to je len zlomok rýchleho dejá. Požičajte si knihu a uvidíte sami.

Čítali ste aj Vy niečo zaujímavé v knižnici? Napíšte nám krátke obsah a doporučte knihu ostatným.

Cyklistika nás baví!

Napriek obmedzeniam, ktoré tento rok so sebou priniesol Covid-19, **Alex (13r)** a **Marko (9r)** Mackaničovi poctivo zbierajú kilometre a hodiny v sedle na horských a aj cestných bicykloch. Tu sú ich doterajšie štatistiky r. 2020:

ALEX (13r) = najazdených 3686km, 141hod 47min

Súťaže: priebežné 5. miesto v seriáli „Trnavská Cyklistická Liga“ – kategória C2 (1x 1. miesto, 2x 3. miesto)

priebežné 10. miesto v seriáli „Detská Tour Petra Sagana“

16. miesto na Majstrovstvách SR v cestnej cyklistike

MARKO (9r) = najazdených 2137km, 98hod13min

Súťaže: 1. miesto na cestných pretekoch OPEN v Rajeckých Tepliciach a v Tlmačoch, priebežné 3. miesto v seriáli „Trnavská Cyklistická Liga“ – kategória DZ (1 víťazstvo, 1x 2. miesto, 3x 4. miesto)

priebežné 14. miesto v seriáli „Detská Tour Petra Sagana“

27. miesto na Majstrovstvách SR v cestnej cyklistike (v kategórii do 13rokov!)

To však ešte zdáľka nie je všetko (sme ešte len v polovici sezóny) - kolesá krútia ďalej a veríme, že ich čaká ešte veľa súťažných štartov a úspechov.

PREDSTAVUJEME

Futbalový talent zo Štvrtka

„Keď sa Patrik narodil, dostał od zdravotnej sestričky v pôrodnici prezývku „futbalista“ a pri pohľade na jeho nohy, nápadne pripomínajúce písmeno O, sa vždy rozosmiala. Nohy sa mu medzičasom kus narovnali, no nie celkom a dnes si kladiem otázku, či to bola naozaj zdravotná sestra... alebo sudička?“

Patrik Hric bol od malého pohybovo nadaný, šikovný. Venoval sa tancu Hip-Hop a vo veku 7 rokov začal hrať futbal v prípravke za FK Melčice – Lieskové. V priebehu jedného roka sa pod vedením trénera Lichnera prepracoval do základnej zostavy kategórie U11 (deti do 11 rokov veku). Už od začiatku mu „sadla“ pozícia obrancu. Vzrastom najnižší, ale mimoriadne pohyblivý hráč futbalového tímu vo veku 10 r. hral okrem svojej kategórie súbežne v kategórii U13 a taktiež vypomáhal v základnej zostave hráčov U15 (hráči do 15. roka veku), kde si vyskúšal rôzne herné pozície, no hlavne bol postavený zoči-voči súperom často o dve hlavy vyšším. Tu sa učil prekonávať svoj strach.

V tom istom období, presnejšie 2 týždne pred svojimi 10. narodeninami, začal na skúšku trénovať vo futbalovom klube AS Trenčín, kde nastupoval na prípravné zápasy v kategórii U11. Po 2-mesačnej skúšobnej dobe bol prijatý do A-tímu v FK AS Trenčín, kde bol svojim novým trénerom Verešom označený za „mimoriadne až prekvapivo zocelého hráča“. V 2. polroku 4. ročníka prestúpil zo ZŠ Jána Smreka Melčice-Lieskové do športovej triedy na ZŠ Novomestského v Trenčíne. Tu definitívne zanechal Hip-Hop a rozhodol sa pokračovať vo futbale. V marci 2019 už hral vo svojom novom tíme na futbalovom turnaji „Thisismysen“, za účasti po predných európskych futbalových družstiev, ako sú SSC Napoli, West Ham United FC, Fenerbahce Istanbul a iné. Plným nasadením v hre a dobrými výsledkami sa prebojoval výberovým konaním do kategórie U12. V súčasnosti, vo veku 11 rokov, hraje v kategórii U13 na poste pravého obranca. Medzi jeho prednosti patrí rýchlosť, nekompromisnosť v obrane, húzevnatosť a dobrá práca s telom, schopnosť rýchlo meniť smer, výborná technika práce s loptou. Patrik vidí v sebe predovšetkým tímového hráča.

Počas svojho pôsobenia vo futbale získal nie len mnoho medailí, ale aj mnoho podaných rúk a pochvál trénerov zo strany súpera. V r. 2018 získal ocenenie a diplom za „najlepšieho hráča turnaja“ spomedzi ôsmych družstiev v Svinnej. V r. 2020 získal ocenenie „najlepší hráč turnaja“ na futbalovom podujatí Pyroslovakia Cup Melčice. A akú otázku kladú najčastejšie tréneri súperovho družstva svojim zverencom?

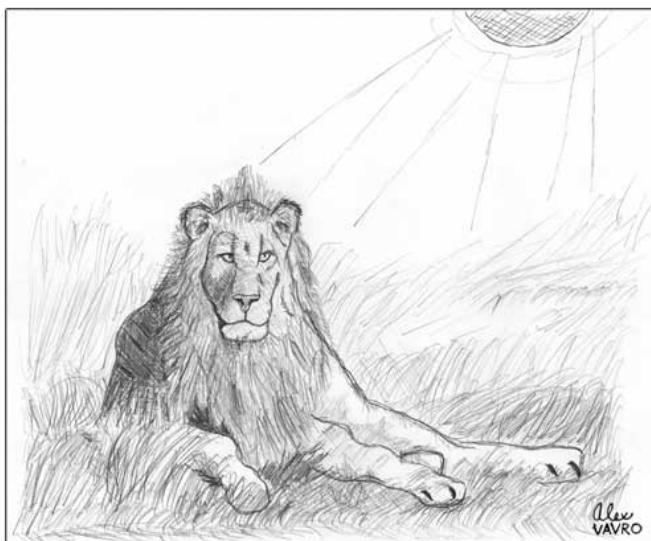
„Ako je možné, že ťa odtlačí „taký malý (obranca)?“

Text: V. Hricová, foto: B. Hric

PREDSTAVUJEME

Alex kreslí...

Voľnočasové aktivity -náštročných sú často spojené s informačnými technológiami, ktoré dominujú v modernom svete. V našej obci nechýba mládež, ktorá odloží svoj mobilný telefón a venuje sa kreatívnym aktivitám. **Alexander Vavro** je jedným z nich. Tento tvorivý žiak dokáže jednoduchými ľahmi vložiť na papier doslova čokoľvek. Najradšej kreslí obyčajnou ceruzkou autá, filmové postavy alebo slnečnú sústavu. O jeho talente sa môžete presvedčiť na detskej strane tohto čísla spravodaja. Je pre nás potešením, že jeho spolupráca s našou redakciou bude pokračovať. Jeho umenie kresliť nás bude sprevádzať aj v ďalších číslach.

Alex
VAVRO

Daň z nehnuteľnosti – kto a aké má povinnosti ?

Financie

Daň z nehnuteľnosti je miestnou daňou, ktorú ukladá obec. Obec si určila vo svojom všeobecne záväznom nariadení podrobnosti o výške dane, znížení alebo oslobodení od dane, ako aj o možnosti podať daňové priznanie elektronicky.

Vznik daňovej povinnosti

Priznanie k dani z nehnuteľnosti si podáva daňovník, ktorému vznikla povinnosť k dani z nehnuteľnosti, t. j. v priebehu predchádzajúceho roka sa stal vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dane z nehnuteľnosti, a to od 1. januára zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po zdaňovacom období, v ktorom sa daňovníkovi vznikla táto povinnosť.

Ak sa daňovník stane vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti 1. januára bežného zdaňovacieho obdobia, vzniká daňová povinnosť týmto dňom.

Zánik daňovej povinnosti

Daňová povinnosť zaniká 31. decembra zdaňovacieho obdobia, v ktorom daňovníkovi zanikne vlastníctvo, správa, nájom alebo užívanie nehnuteľnosti.

Výpočet a splatnosť dane z nehnuteľností na aktuálny rok

Na vyrubenie dane je rozhodujúci stav k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia.

Na **zmeny** skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastanú v priebehu zdaňovacieho obdobia, sa neprihliada.

Daň z nehnuteľnosti vypočíta správca dane (obec), ktorý daňovníkovi doručí rozhodnutie o vyrubenej dani. Správca dane vyrubuje daň z nehnuteľnosti každoročne podľa stavu k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia.

Správca dane

Správu dane z nehnuteľností vykonáva mesto obec, na ktorej území sa nehnuteľnosť nachádza.

Podávanie daňového priznania

Daňové priznanie podávate ako daňovník (t. j. osoba, ktorá má daňovú povinnosť), ktorého zákon o miestnych daniach vymedzuje osobitne pri pozemkoch, stavbách, bytoch a nebytových priestoroch.

Daňové priznanie je nutné podať za to zdaňovacie obdobie, v ktorom vám vznikla daňová povinnosť (stali ste sa vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti), a to do **31. januára** nasledujúceho roka. Rozhodujúci je stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia.

UPOZORNENIE! V ďalších zdaňovacích obdobiach už daňovník daňové priznanie k tej istej nehnuteľnosti nepodáva, správca dane mu doručí rozhodnutie o vyrubenej dani automaticky.

Ak je pozemok, stavba, byt a nebytový priestor v bytovom dome **v spoluľastníctve viacerých osôb**, priznanie podá **každá** fyzická alebo právnická osoba, teda spoluľastník, do výšky svojho spoluľastníckeho podielu. Existuje však možnosť ustanovenia si na základe dohody všetkých spoluľastníkov spoločného zástupcu, ktorý podá priznanie za všetkých. Túto skutočnosť je potrebné vyznačiť v príslušnom daňovom priznaní.

Ako postupovať v prípade daňového priznania?

Daňové priznanie sa podáva príslušnému správcovi dane (mestu alebo obci, podľa miesta, kde sa nehnuteľnosť nachádza) na predpísanom tlačive, ktoré je rovnaké aj pre fyzické aj pre právnické osoby.

Jedno tlačivo zahŕňa daň z nehnuteľnosti, za psa, predajné automaty a nevýherné hracie prístroje.

K vyplnenému tlačivu je potrebné priložiť dokumenty, ktoré preukazujú zmeny vo vašom nehnuteľnom majetku (napr. kópiu rozhodnutia o povolení vkladu do katastra nehnuteľností, rozhodnutie o dedičstve a pod.). Možnými zmenami vo vlastníctve nehnuteľnosti sú napríklad predaj alebo kúpa nehnuteľnosti, dedičstvo, darovanie, kolaudácia stavby, odstránenie stavby a podobne.

Riadne vyplnené tlačivo je potrebné odovzdať na obecnom úrade **osobne** alebo si ustanoviť zástupcu alebo ho zaslať **poštou**.

Aké typy daňových priznaní rozlišujeme?

- **Priznanie:** vypĺňate, pokiaľ podávate priznanie správcovi dane prvýkrát.
- **Čiastkové priznanie:** vypĺňate, ak ste už v predchádzajúcim období priznanie podali, ale vznikla vám nová daňová povinnosť (napr. nadobudli ste ďalšiu nehnuteľnosť alebo nastala zmena napr. využitia stavby, výmery či druhu pozemku alebo vaše vlastníctvo, správa, nájom či užívanie nehnuteľnosti zaniklo).
- **Dodatočné priznanie:** podávate v prípade, ak ste v priznaní neuviedli správne údaje.
- **Opravné priznanie:** podávate, ak opravujete priznanie ešte pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania.

Oslobodenie od dane

Od dane z nehnuteľností sú niektoré pozemky alebo stavby oslobodené priamo zo zákona. **Okrem v zákone uvedených prípadov, môže správca dane znížiť alebo osloboodiť od dane aj ďalšie kategórie pozemkov, stavieb alebo bytov.**

Platenie dane

Správca dane vám pošle **výmer** za príslušné zdaňovacie obdobie s uvedením výšky dane spravidla **do 15. mája**. Vyrubená daň z nehnuteľností je **splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia**. Správca dane **môže** určiť platenie dane z nehnuteľnosti aj v splátkach, pričom lehotu platnosti jednotlivých splátok určí v rozhodnutí, ktorým daň vyrubuje. V prípade, že bude vyrubená daň vyššia ako 33 000 eur, obec určí platenie dane najmenej v dvoch rovnomerných splátkach. Daň môžete zaplatiť aj naraz, avšak v lehote prvej splátky.

Sankcie

Ak nepodáte daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti v riadnom termíne, tak správca dane uloží pokutu najviac do výšky vyrubenej dane, nie menej ako 5 eur, najviac však 3 000 eur.

Vysvetľujúce zákony:

- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- Daň z bytov a z nebytových priestorov v bytovom dome
- Daň z pozemkov
- Daň zo stavieb

Článok uverejňujeme z dôvodu vysvetlenia povinnosti podania priznania k dani z nehnuteľnosti. Mnohí daňovníci si z nevedomosti opäť nesplnili zákonnú povinnosť podania zväčša čiastkového daňového priznania. Obec nemá počas roka robiť žiadne opravy nedoložené daňovým priznaním k 31. januáru!!!

Pavol Habdák, starosta obce

Zákon č. 223/2019 Z. z. o sčítaní osôb, domov a bytov /SODB/ v roku 2021.

Vážení spoluobčania.

Vzhľadom k podrobnejším údajom o domoch a bytoch, ktoré je potrebné uviesť v štatistike o sčítaní osôb, domov a bytov v roku 2021 sme spracovali list, v ktorom sme požiadali vlastníkov nehnuteľností o uvedenie najdôležitejších informácií. List bol doručený do všetkých poštových schránok. Kto nemá poštovú schránku, alebo z iných príčin list nemá, môže si ho vyzdvihnuť na obecnom úrade. Žiadame a prosíme občanov o spoluprácu pri získaní potrebných údajov.

Takéto rozsiahle zisťovanie údajov o obyvateľoch, domoch a bytoch sa uskutočnilo naposledy pred 10 rokmi, preto nepodceňujme túto prácu. Pravdivé výsledky zo sčítania budú výsledkom vyhodnotenia životnej úrovne a aj stavu a vybavenosti domov a bytov v ktorých žijeme. V každej obci je určený poverený pracovník k zadávaniu a spracovaniu údajov o všetkých domoch a bytoch nachádzajúcich sa v obci. V našej obci je to nová pracovníčka obecného úradu pani Eva Drhová.

V prílohe týchto obecných novín nájdete pomôcku s príkladom pre vyplnenie listu s údajmi pre SODB.

Pavol Habdák, starosta obce

Ako správne obúvať deti?

Obúvame svoje deti správne? To je otázka, ktorá v posledných rokoch prenikla tak trochu do popredia. Ako obúvame svoje deti, akú obuv vlastne nosili a ešte aj nosia? Kritériá pre obuv pre deti vládli však stále rovnaké, pevná päta a členok. My starší si určite pamätáme ako vyzerali naše topánky, ktoré sme v detstve nosili. Boli vysoké až na členok, na šnurovanie a jediná ozdoba bola farba. Biele na nedelu, farebné na robotný deň. Boli vyrobené z mäkkého, ale pevného materiálu, čiže netlačili. Tvar bol prispôsobený nohe a podrážka bola vypracovaná tak, aby sa chodidlo správne ohýbalo. Neobmedzovali. Rokmi však do sveta obúvania vstúpila móda. A aj požiadavky na správnu obuv akosi zmenili smer a podľa môjho názoru a skúseností sme zamiesšali do toho aj **protetiku**, ktorá vyrábala obuv pre choré alebo poškodené nožičky, či už úrazom alebo vrodenou chybou. Choré chodidlo muselo mať oporu a byť z materiálu aby tú oporu udržalo. A toto sme akosi preniesli aj do bežnej obuvi. Začali sme vyrábať topánky podľa tohto vzoru, z rôznych materiálov, ktoré neboli zrovna vhodné, boli tvrdé a podrážka tiež. Všetko obmädzovalo prirodzený pohyb a vývoj nožičky. Deti, ktoré sa učili chodiť, chodili ako kozmonauti na mesiaci, meravo, nôžky rozkročené a kolísali sa. Okrem toho otláčali nožičku a v tých miestach niekedy vznikali aj guľôčkovité útvary tzv. gangliómy. Rokmi prišiel ďalší problém. Deti začali bolievať nožičky a začali ich mať deformované. Väčšinou už šest ročné deti chodili s takýmito problémami do ordinácie dosť

často a pritom sa narodili so zdravými nožičkami. Všetky tie-to problémy začali zaujímať skupinu odborníkov - **podiatrov**. Začali poukazovať na nesprávnu obuv a vypracovali štúdiu, ako by mala vyzeráť správna obuv a ako správne ovplyvňovať zdravý vývoj nožičky. Na svetlo sveta sa dostał nový trend obuvi pre deti nazývaný **BARE FOOT** (berfút ďalej len BF). Základ tejto obuvi je podrážka, rovná a ohybná, bez umelej klenby, s hrúbkou do 0,6 cm, bez podpätku. Mala by sa ohýbať pozdĺžne aj priečne, aby sme ju mohli stlačiť do slimáčika alebo "žmýkať." Ako pomôcť zdravému vývoju nožičiek u detí - stimuláciou chodidla dostatočným množstvom podnetov. **BARE FOOT** - to znamená chodenie na boso alebo bosé obúvanie. Chodenie na boso umožňuje najviac podnetov. Niekde sa začínajú vytvárať aj ihriská, kde možno chodiť s detmi na boso po pripravených a upravených cestičkách na tento účel -

chodníčky pre bosé nožičky. Zažila som to aj ja v telocvični vo fitcentre, kde som chodila so svojim vnúčikom, kde majú už veľa pomôcok na prípravu takýchto chodníčkov. Nezatracuje sa už tak veľmi ani chodenie na boso v bytoch, kde je kde je rovná a tvrdá podlaha. Dieťa nestojí na podlahe dlhobo do ako dospelý, ale aj tu má veľa podnetov - stúpa na hračky, okraje kobercov, prechádza cez prah a pod. Ja si myslím, že toto by mohol byť ten správny trend. Mám možnosť porovnávať a skúsenosti z praxe a osobného života mi zatial dávajú za pravdu. Ibaže u nás sa tejto tématike nevenuje podľa mňa dostatočná pozornosť, aj keď je už dosť mamičiek, ktoré sa začali zaoberať týmto problémom a BF obuv si začala raziť svoju cestu. Mňa mrzí iba to, že už nemám možnosť profesionálne prispieť k tomuto preblému a pomôcť raziť túto cestičku.

text: O. Zbudilová

Medzinárodný deň sestier

Myslím si, že veľmi veľa ľudí nevie, že takýto deň vôbec existuje. V ten deň ho priprámenú média a potom sa stráti. Zdravotná sestra - čo to je? Kto to je? Vnímame ju vtedy, keď ju potrebujeme a hodnotíme podľa toho ako nám vyhovela a ako sa k nám správala. Snáď až v tomto období pandémie, kedy sú všetci zdravotníci v pohotovosti a pracujú v prvých radoch, za podmienok veľmi rizikových a ohrozujúcich, hlavne v nemocniacích a záchranárách, si ľudia úlohu sestry uvedomujú, jej prácu, zodpovednosť, obetavosť. Nezabúdajme, že sú tiež manželky a matky a majú svoje problémy a starosti a už vôbec nie sú finančne dostatočne ohodnotené. Viem, že sú sestry rôzne, správanie mnohých z nich nie je profesionálne a ústretové, preto nehádzame všetky sestry do "jedného vreca." Majú na starosti pacienta, o ktorého sa treba starať, opatríť ho na lôžku, nakŕmiť, podať lieky a mnoho iných vecí. Určite veľká väčšina z nich si uvedomuje, že chorý človek má nielen bolest, je oslabený, nevládze, ale je aj veľmi zraniteľný, nielen telesne ale aj duševne.

Medzinárodný deň sestier slávime my sestry vždy 12. mája. Usporadúvame slávnostné semináre a v tento deň bývajú odmeňované najlepšie sestry. Udeľuje sa im vyznamenanie BIELE SRDCE.

Prečo si pripomíname práve tento dátum? 12. mája 1820 sa narodila vo Florencii FLORENCE NIGHTINGALE (Florans Naitingelová) - žena, ktorá zmenila zdravotníctvo. Pochádzala z bohatej rodiny a bola veľmi vzdelaná. Už od mladých rokov ju to ťahalo k zdravotníctvu a ošetrovateľstvu. Obetovala svoj súkromný život a venovala sa iba tejto problematike. Zakladala ústavy pre chorých a školy pre opatrovateľky. Pri vyslovení jej mena, si automaticky predstavíme obrázok ženy s lampou. Vždy v noci chodila po tme kontrolovať svojich pacientov s lampou v ruke. Lampa sa stala symbolom ošetrovateľstva a znej urobila skutočne slávnu a medzinárodne uznávanú hrdinku. Počas krymskej vojny bola povolaná aj s ďalšími sestrami do britskej vojenskej nemocnice. Všetok svoj čas venovala opatere ranených vojakov. Zisťovala nedostatky v starostlivosti a opatere ranených vojakov.

Zaujímalu sa o štatistické údaje, ktoré vykazovali väčšiu úmrtnosť vojakov v nemocniči ako na bojisku. Hlavné nedostatky vidí vo veľmi zlej hygiene. Vydáva knihu *Zápisky o ošetrovateľstve*, kde určila a preferovala päť základných elementov, ktoré platia dodnes: *čistý vzduch, čistá voda, funkčná kanalizácia, čistota, svetlo*. Bola prvá, ktorá oddelila v nemocniach pacientov podľa jednotlivých diagnóz a fyzicky chorých od psychicky chorých. Rozdelila mužov, ženy, deti do rôznych izieb, aby boli ošetrované oddelené. Mala veľké sociálne cítenie, založila fond na sociálne dávky a reformovala vojenské zdravotníctvo. Roku 1860 otvorila školu pre ošetrovateľky, r. 1869 prvé dievčenskú vysokú školu medicíny. Ich zameranie a spôsob výučby bol preveratný. Neskôr sa venovala aj problematike domáceho ošetrovateľstva a pôrodníctvu.

Princ Eduard VII jej udelil vyznamenanie za zásluhy. Zomrela 13. augusta 1910 v Londýne.

text: O. Zbudilová

Výpis uznesení z 12., 13., 14. a 15. zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Štvrtok

Uznesenie č. 54/2020

a. Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje :
AŽ PROJEKT, s.r.o. akododávateľa diela: Územný plan obce Štvrtok

b. Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku poveruje :
starostu obce Štvrtok podpisom zmluvy o dielo medzi obcou Štvrtok a AŽ PROJEKT, s.r.o. na vypracovanie UPD obce Štvrtok

Uznesenie č. 55/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje:
Vystúpenie obce Štvrtok zo združenia HIPPOKRATES.

Uznesenie č. 56/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku berie na vedomie bez pripomienok :

Správu nezávislého audítora pre štatutárny orgán Obecné zastupiteľstvo obce Štvrtok – Správa z auditu účtovnej závierky.

Uznesenie č. 57/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku:

- a.) schvaľuje spracovanie projektovej dokumentácie stavby MŠ
- b.) poveruje starostu obce uskutočnením výberového konania na spracovanie stavebného projektu novej MŠ

Uznesenie č. 58/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje:
výstavbu miesta pre uloženie kontajnerov v časti obce Štrky

Uznesenie č. 59/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku

a/ schvaľuje:

1. - zníženie nájmu za nebytové priestory podľa nájomnej zmluvy uzavorennej medzi obcou Štvrtok a Združením obci Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka, za dobu od 1.6.2018 do 31.5.2020 na 100,- € mesačne

2. - dodatok nájomnej zmluvy o prenájme nebytových priestorov medzi obcou Štvrtok a Združením obci Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka, v ktorom sa cena prenájmu zníži suma zo 420,- € za mesiac na 210,- € za mesiac počnúc dňom 1.6.2020

b/ poveruje:

starostu obce Pavla Habdáka podpísaním písomnej dohody medzi obcou Štvrtok a Združením obci Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka o záväzku združenia voči obci Štvrtok spracovať bezodplatne žiadosť o získanie financií z fondov EÚ, ako

vyrovnanie dlhu vzniknutého na znížení nájmu za obdobie od 1.6.2018 do 31.5.2020

Uznesenie č. 60/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku:

a) berie na vedomie správu hlavného kontrolóra a stanovisko

k Záverečnému účtu za rok 2019.

b) schvaľuje Záverečný účet obce a celoročné hospodárenie bez výhrad.

c) schvaľuje použitie prebytku rozpočtového hospodárenia na tvorbu rezervného fondu vo výške 1503,93 EUR.

Uznesenie č. 61/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje:

návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na II. polrok 2020.

Uznesenie č. 62/2020

OZ vo Štvrtku schvaľuje zámer spôsobu prevodu užívania v súlade s § 9a ods. 8e zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v platnom znení prenájom nehnuteľného majetku obce a to: parcely registra KnC, číslo parcely 2, výmery 1116 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, k. ú. Štvrtok, zapísanej na LV 1 výpožičku parcelu z zmysle osobitného zreteľa Združeniu obci Bielokarpatsko-trenčianskemu mikroregiónu za účelom realizácie projektu cezhraničnej spolupráce po dobu udržateľnosti projektu. Výpožička pozemku po dobu udržateľnosti projektu je bezodplatná.

Odôvodnenie osobitného zreteľa: Obec vypožičiava pozemok pre realizáciu projektu cezhraničnej spolupráce „Cyklotrasa ako prostriedok k objavovaniu prírodného a kultúrneho dedičstva v Bielych Karpatoch“.

Uznesenie č. 63/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje:

s c h v a l u j e v súlade s § 9a ods. 8e zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v platnom znení prenájom nehnuteľného majetku obce a to: parcely registra KnC, číslo parcely 2, výmery 1116, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, k. ú. Štvrtok, zapísanej na LV 1 výpožičku parcelu z zmysle osobitného zreteľa Združeniu obci Bielokarpatsko-trenčianskemu mikroregiónu za účelom realizácie projektu cezhraničnej spolupráce po dobu udržateľnosti projektu. Výpožička pozemku po dobu udržateľnosti projektu je bezodplatná.

NEVÍDANÝ NÁVŠTEVNÍK

V kuríne za stodolou majú svoje obydlia sliepočky s kohútikom. Stoja v ňom klietky vystlané slamou, kde sliepočky znášajú vajíčka. No a samozrejme nechýbjajú ani „hambalky“, kde si zasadajú na nocľah. Každý večer chodí dedko sliepočky kontrolovať, nakŕmiť, pozberať vajíčka a zatvoriť kurín, aby sa do neho nedostala líška alebo kuna.

V jeden večer však dedka čakalo prekvapenie. V jednej z klietok zbadal veľkú našuchorenú guľu zo slamy, ktorá sa občas pohýbala. Dedko už začal tušiť, čo sa tam skrýva. Rýchlo nás privolal, aby nám to prekvapenie ukázal. Tichúčko sme došli ku klietke v kuríne, aby sme nevídaneho návštevníka nevyplášili. Dedko zbral lopatu a ſou nabral veľkú guľu, ktorá sa na nej začala hýbať a fučať. Z tej gule sa vyhrala ježko, ktorý asi pri svojej obchôdzke zablúdil a uložil sa na nocľah tam, kde sa mohol skryť do slamy. Ešte šťastie že sliepočky si na noc nesadajú do klietok. Čo by sa asi stalo, keby si niektorá z nich sadla na tú pichľavú guľu? Dedko zložil ježka na zem, ten bol však veľmi vylakany a utekal sa skryť pod hŕbu kamenia. Dúfam, že potom už trafil do svojho brlôžka, ktorý mal v slame, v stodole.

JEŽKO

Hav, hav, hav, Ťapka volá,
Niečo sa terigá zdola.
Pichľavý chrbátik,
Kratučké nožičky,
Ved' je to ježko maličký.

Zatúlal sa od mamičky,
Že si obzrie svet,
Zlakol sa však našej Ťapky,
A vrátil sa späť.

LETNÁ LÚČKA

Slniečko vykuklo na lúčku,
Krásnu, farebnú, žltučkú.
Zelená trávička vytŕca lístky do výšky,
V nej kvietky obracajú k slniečku hlavičky.

Vtom sadne si na kvietok návštevník
Včielka, chrobáčik, motýlik.
A z toho kvietka sajú nektár chutnučký,
Pre seba pokrm a medík sladučký.

Nedáleko v kríčku zelenom
Mihne sa niečo maličké,
To malý zajačik beží po trávičke,
Skryť sa v poli d'atelínovom.

Obďaleč zase motýlik, vylákal von na lúčku,
Zvedavú, malú srnečku.
V bodkovom kožúšku šantí veselo,
Lapiť toho motýlika sa jej zachcelo.

Po celý čas ozýva sa lúčkou koncert veselý
Z nedalekých stromov spev vtákov zaznieva,
To aby všetci naokolo vedeli,
Že na tej lúčke veselý život prebieha.

Niekedy však aj lúčku zastrie čierny mrak,
Vzduchom preletí veľký drak,
Alebo niekto v kríčkoch niekde číha,
Vtom počuť výkrik bolestný,
A lúčka náhle utícha.

A potom čierny mrak sa vytratí,
Na lúčku slnko zasveti,
A trávička, včielka, kvietok, motýlik,
I srnčeka a malý zajačik,
Za spevu vtáčikov, akoby sa nič nestalo,
Šantia opäť veselo.

Texty: O. Zbudilová, kresby: A. Vavro

Letné ovocné košíčky

Tento recept mám veľmi rada, pretože je jednoduchý a rýchlo pripravený. Košíčky si väčšinou pečiem deň vopred, aby dobre vychladli a krém šľahám len ručne, krátko. Naplnené a ozdobené sú za pár minút. Tak nech sa páči, vyskúšajte aj vy.

Cesto:

- 33 dkg hladkej múky špeciál
- 2 PL práškového cukru
- 2 žítky
- 2 vanilkové cukre
- 1 maslo, alebo palmarin

Všetko spolu zmiesiť do hladka, cestom napníme malé košíčky, pečieme cca na 200°C do ružova. Upečieme asi 35 kusov.

Krém:

50 dkg mascarpone, primiešame Salko na osadenie podľa vlastnej chuti.

Košíčky naplníme krémom z cukrárskeho vrecka a ozdobíme ovocím z našej záhradky.

KRÁTKE INFO NA ZÁVER

Vyhodnotenie súťažnej otázky z predchádzajúceho čísla

Ako dlho trvá, kým sa rozloží tužková batéria?

Správna odpoveď:

Rozklad batérie v životnom prostredí trvá 50-500 rokov a počas doby rozkladu sa uvoľňujú do prostredia chemické látky, ktoré majú negatívny dopad na zdravie ľudí, ale aj prírodu. V žiadnom prípade nevyhadzujte použité batérie do komunálneho odpadu, alebo do voľnej prírody. Nakoľko zdroje uvádzajú rôznu dĺžku rozkladu batérií, podľa druhu a zloženia batérií, do žrebovania sme zaradili všetky odpovede.

Veľmi peknú cenu od Marcelky Kočickej získala **Denisa Jurčová**. Srdečne blahoželáme.

Informácia o Klube dôchodcov vo Štvrtku.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu s pandémiou na Slovensku, zostáva zatiaľ Klub dôchodcov vo Štvrtku bez svojho predsedu, ale ubezpečujeme Vás, že hneď, ako to situácia dovolí, prebehne voľba nového predsedu Klubu. A tak prosíme našich dôchodcov, aby si premysleli kandidátov na nového predsedu. Veríme, že sa situácia už čoskoro zlepší a my sa zasa budeme môcť stretnúť aj osobne a zvoliť si nového predsedu.

Redakčná rada Štvrtánského spravodaja uvítá príspevky a návrhy pre nasledujúce číslo Štvrtánského spravodaja, ktoré nám môžete doručiť na e-mail: redakcia@stvrtok.com alebo do poštovej schránky pri vchode Obecného úradu.

Spravodaj 3/2020 vyjde v decembri 2020. Svoje príspevky posielajte najneskôr do 01. 01. 2020

Vydáva Obecný úrad Štvrtok, Štvrtok 1, 913 05 Melčice-Lieskové, 032/649 02 94. Redakcia: Oľga Zbudilová, Ing. Gabika Vojtková, Mgr. Katarína Kaššovicová a Luděk Lukáč, kresby Alex Vavro. Preberať články a fotografie zo Štvrtánského spravodaja je možné len so súhlasom redakcie a autorov článkov. Vyhradzujeme si právo na výber a redakčnú úpravu príspevkov tak, aby nestratili zmysel. Svoje príspevky posielajte na mailovú adresu: redakcia@stvrtok.com. Náklad: 150 ks, vychádza 3x ročne, nepredajné.